

ZESPÓŁ SZKÓŁ EKONOMICZNYCH W KIELCACH

rok szkolny 2025/2026

WYMAGANIA EDUKACYJNE

z uwzględnieniem efektów kształcenia i kryteriów weryfikacji ujętych w podstawie programowej niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych zajęć edukacyjnych

RACHUNKOWOŚĆ
kształcenie teoretyczne

KLASA 3

TECHNIK RACHUNKOWOŚCI	Symbol cyfrowy zawodu: 431103	Kwalifikacja II - EKA.07 Prowadzenie rachunkowości	Liczba godzin: 300	Klasa 3: 150 godzin (2 godziny tygodniowo) Klasa 4: 150 godzin (2 godziny tygodniowo)

LITERATURA:	Bożena Padurek- „Zasady rachunkowości finansowej”. Wydawnictwo – Bożena Padurek. Bożena Padurek- „Rachunkowość finansowa – część I: Inwestycje krótkoterminowe, Rozrachunki, Obrót materiałowy, Aktywa trwałe.”Wydawnictwo – Bożena Padurek. Bożena Padurek, Małgorzata Szpleter-”Rachunkowość finansowa – część II : Koszty działalności i ich rozliczenie, Kalkulacja kosztów, Produkty pracy i ich sprzedaż, Obrót towarowy, Inwentaryzacja, Źródła finansowania zasobów majątkowych, Pozostała działalność operacyjna, Działalność finansowa.”- Wydawnictwo – Bożena Padurek.

A. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z UWZGLĘDNIENIEM EFEKTÓW KSZTAŁCENIA I KRYTERIÓW WERYFIKACJI UJĘTYCH W PODSTAWIE PROGRAMOWEJ NIEZBĘDNE DO UZYSKANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH Z OBOWIĄZKOWYCH ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

1. ORGANIZACJA RACHUNKOWOŚCI W PRZEDSIĘBIORSTWIE

Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -zna i rozumie pojęcie rachunkowości -zna i potrafi wymienić podstawowe funkcje rachunkowości -określa przedmiot rachunkowości oraz podmioty rachunkowości -zna podstawowe zasady dotyczące rachunkowości -zna podstawowe pojęcia (plan kont, bilans, rok obrotowy,) -wie jakie jednostki są zobowiązane do prowadzenia ksiąg rachunkowych -zna typy jednostek i potrafi je wymienić
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -definiuje podstawowe funkcje rachunkowości -zna i rozumie pojęcie rachunkowości finansowej i zarządczej -definiuje zasady rachunkowości (periodyzacji, memoriału, współmierności, ostrożności, rzetelności, zakazu kompensaty) -dokonuje podziału zasad rachunkowości na zasady fundamentalne i nadrzędne -wie jakie dokumenty opisują zasady rachunkowości -zna typy jednostek gospodarczych i potrafi podać podstawowe różnice między nimi -zna pojęcie kierownika jednostki -wie, jak zbudowany jest zakładowy plan kont
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -potrafi wymienić funkcje zakładowego planu kont -potrafi odpowiedzieć na pytania dotyczące funkcji kontrolnej rachunkowości i metod jej realizacji w jednostkach gospodarczych -potrafi dokonać klasyfikacji odbiorców i użytkowników systemu rachunkowości na wewnętrznych i zewnętrznych -szczegółowo opisuje zasady nadrzędne i fundamentalne
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -posługuje się informacjami dotyczącymi zasad rachunkowości -potrafi rozwiązać przykłady dotyczące zasady współmierności i ostrożnej wyceny -podaje przykłady odbiorców i użytkowników informacji finansowej, z podziałem na użytkowników wewnętrznych i zewnętrznych -podaje i opisuje cechy rachunkowości finansowej -potrafi określić kto pełni funkcję kierownika w poszczególnych rodzajach jednostek
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz:

	-szczegółowo opisuje zawartość zakładowego planu kont, odwołując się do zapisów prawnych i ich interpretacji, -potrafi wymienić zawartość poszczególnych zespołów kont w ZPK oraz nazwy i oznaczenia liczbowe -zna szczegółowe zapisy prawne dotyczące organizacji rachunkowości w jednostce
2. BILANS PRZEDSIĘBIORSTWA	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -zna definicję aktywów i pasywów potrafi dokonać podziału aktywów i pasywów ze względu na rolę jaką pełnią w procesie gospodarczym (aktywa trwałe, obrotowe, kapitał własny i kapitały obce) -zna podstawowe pojęcia dotyczące rachunkowości (plan kont, bilans, księgi główne i pomocnicze, należności, zobowiązania itp.) -potrafi podać proste przykłady składników majątku i Źródeł jego finansowania -wie jakie elementy musi zawierać bilans zgodnie z zapisami UoR -zna pojęcie sumy bilansowej, potrafi określić jej wartość -zna podstawowe zasady dotyczące sporządzania bilansu (zasada równowagi bilansowej)
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -dokonuje klasyfikacji aktywów obrotowych i trwałych oraz potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zadaniach praktycznych -dokonuje klasyfikacji kapitałów własnych i obcych oraz potrafi zastosować zdobytą wiedzę w zadaniach praktycznych -zna budowę uproszczoną bilansu i potrafi sporządzić prosty bilans jednostki
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -rozwiązuje zadania związane z klasyfikacją aktywów i pasywów -sporządza bilans otwarcia i zamknięcia na podstawie danych w zadaniu -oblicza wartość sumy bilansowej na podstawie otrzymanych informacji dotyczących wartości składników majątku -zna i potrafi opisać podstawowe dokumenty potwierdzające operacje gospodarcze w jednostce -wie jakie muszą zawierać elementy zgodnie z zapisami UoR -potrafi wykorzystać w zadaniach praktycznych wiedzę dotyczącą równowagi bilansowej
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -posługuje się informacjami dotyczącymi aktywów i pasywów oraz ich szczegółowej klasyfikacji -rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności w zakresie sporządzania bilansu -potrafi rozróżnić kapitały (fundusze) własne w zależności od formy organizacyjno-prawnej
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -na podstawie danych z bilansu określa rodzaj działalności oraz formę prawną jednostki -sporządza bilans w jednostkach bez względu na ich formę prawną
3. KONTA KSIĘGOWE. OPERACJE GOSPODARCZE	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń:

	-zna pojęcie operacji gospodarczej i zdarzenia gospodarczego i potrafi podać ich definicję -potrafi wymienić typy operacji gospodarczych -zna budowę konta „teowego” oraz jego ogólną charakterystykę -zna pojęcie salda początkowego i końcowego -rozdziela dwa typy kont bilansowych -księguje proste operacje gospodarcze -rozwiązuje zadania przy podanych wzorach -oblicza salda kont -wymienia metody poprawiania błędów księgowych -rozdziela storno czarne i czerwone -wymienia rodzaje podzielności kont
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -potrafi zdefiniować pojęcie operacji gospodarczej -potrafi określić podstawowe cechy operacji gospodarczej -wymienia typy operacji gospodarczych -potrafi zdefiniować pojęcie operacji bilansowej i wynikowej -określa wpływ poszczególnych typów operacji bilansowych na składniki majątku -potrafi wymienić podstawowe dokumenty potwierdzające operacje gospodarcze w przedsiębiorstwie -zna zasady dotyczące funkcjonowania kont -potrafi określić stronę salda początkowego dla kont aktywnych i pasywnych -prawidłowo określa stronę księgowania operacji gospodarczych na kontach aktywnych i pasywnych -stosuje różne rodzaje storna -potrafi zdefiniować sposoby podziału kont księgowych (rozumie pojęcie konta syntetycznego i analitycznego) -księguje typowe operacje gospodarcze -rozwiązuje całościowe przykłady eksponujące podstawowe zależności poszczególnych zagadnień rachunkowości finansowej, -interpretuje salda kont -zna zasady księgowania na kontach analitycznych
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -potrafi rozpoznać operacje bilansowe -określa wpływ operacji gospodarczych na składniki bilansu -poprawnie wykonuje czynności związane z funkcjonowaniem kont (zakładanie, otwarcie konta, księgowanie operacji gospodarczych, zamknięcie konta, zbilansowanie konta) -podaje przykłady operacji bilansowych, które wpływają w określony sposób na składniki majątku -zna czynności związane ze sporządzaniem zestawienia sald i obrotów -potrafi prawidłowo wykonać operację wskazanego storna na kontach księgowych -podaje celowość podziału kont -potrafi dokonać samodzielnie podziału konta w przypadku prostych zadań

	-podaje treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych, -rozwiązuje całościowe przykłady eksponujące sporządza zestawienie obrotów i sald -stosuje storno czarne i czerwone oraz wyjaśnia różnice dostosowuje plan kont do rodzaju działalności gospodarczej -ustala zobowiązania podatkowe VAT
Bardzo dobry	-Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -w zadaniach praktycznych wykorzystuje w sposób poprawny wiedzę z zakresu zasad funkcjonowania kont aktywnych i pasywnych -określa wpływ poszczególnych operacji gospodarczych na sumę bilansową aktywów i pasywów -rozpoznaje typy operacji bilansowych -określa wpływ operacji gospodarczych na składniki bilansu i sumę bilansową -prawidłowo wykonuje czynności związane ze sporządzaniem zestawienia obrotów i sald -rozwiązuje zadania o znacznym stopniu trudności w zakresie sporządzania bilansu i zestawienia obrotów i sald -w zadaniach praktycznych wykorzystuje w sposób poprawny wiedzę z zakresu zasad funkcjonowania kont aktywnych i pasywnych -dokonuje wyboru rodzaju storna w zależności od rodzaju konta i rodzaju błędu -zna i stosuje w praktyce zasady dotyczące podziału kont -samodzielnie podaje treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów księgowych -samodzielnie księguje operacje gospodarcze -wycenia na podstawie zapisów na kontach zasoby majątkowe
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -prawidłowo interpretuje treść ekonomiczną sald końcowych kont -potrafi uzasadnić konieczność sporządzania zestawienia obrotów i sald -potrafi sformułować treść operacji gospodarczych na podstawie zaistniałych zmian w składnikach bilansu -potrafi wyjaśnić sensowność zastosowania konkretnego rodzaju storna na koncie -interpretuje znaczenie kont pomocniczych -biegle ewidencjonuje i interpretuje operacje gospodarcze -analizuje i interpretuje zapisy księgowe -orientuje się w zakresie rozwiązań wynikających z odpowiednich regulacji prawnych dotyczących rachunkowości
4. DOKUMENTACJA KSIĘGOWA	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -definiuje pojęcie dokumentu -omawia pojęcie dowodu księgowego -klasyfikuje dowody księgowe -wskazuje podstawowe elementy dowodu księgowego -charakteryzuje wymagania formalne dowodów księgowych -zna komórki upoważnione do kontroli poszczególnych dowodów księgowych -zna rodzaje kontroli dowodów

	-rozpoznaje pojęcia z zakresu przechowywania danych -rozpoznaje kategorie archiwalne
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -definiuje pojęcie dokumentu i dowodu księgowego -klasyfikuje dowody księgowe według różnych kryteriów -wskazuje elementy dowodu księgowego zgodnie z ustawą o rachunkowości -określa wymagania formalne dowodów księgowych w zależności od ich rodzajów -rozdziela rodzaje kontroli dowodów księgowych -wskazuje komórki organizacyjne upoważnione do przeprowadzania poszczególnych rodzajów kontroli dowodów księgowych -określa zadania kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -rozdziela dokument i dowód księgowy -klasyfikuje dowody księgowe według różnych kryteriów i podziałów, np. wystawcy dowodu, funkcji dowodu, sposobu ewidencji, rodzaju operacji gospodarczej -wskazuje elementy dowodu księgowego zgodnie z ustawą o rachunkowości -określa wymagania formalne dowodów księgowych w zależności od ich rodzajów, typów -rozdziela rodzaje kontroli dowodów księgowych: merytoryczną, formalną i rachunkową -rozdziela zadania kontroli merytorycznej, formalnej i rachunkowej -sporządza podstawowe dokumenty księgowe
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -rozpoznaje dowody księgowe: własne i obce zewnętrzne i wewnętrzne, pierwotne i wtórne, ścisłego zarachowania -rozpoznaje dowody księgowe według rodzaju udokumentowanego zdarzenia, np. dowody obrotu pieniężnego, rozrachunków, magazynowe, stanu i ruchu -środków trwałych przeprowadza kontrolę formalno-rachunkową dowodów księgowych -poprawia błędy w dowodach zewnętrznych, wewnętrznych,
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -potrafi wskazać odpowiednie dokumenty będące podstawą ewidencji operacji na kontach, -wskazuje okresy przechowywania dokumentacji księgowej według przepisów prawa bilansowego i podatkowego -wskazuje odpowiednie przepisy mówiące o kategorii archiwalnej konkretnych dokumentów -analizuje dowody księgowe oceniając ich wpływ na działalność jednostki gospodarczej
5. KOSZTY I PRZYCHODY W RACHUNKOWOŚCI FINANSOWEJ. WYNIK FINANSOWY	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -zna pojęcie kosztu oraz wydatku, potrafi je zdefiniować -zna podział kosztów ponoszonych przez jednostki gospodarcze i potrafi je zdefiniować -zna funkcjonowanie kont wynikowych,

	-wymienia rodzaje przychodów i kosztów podmiotu gospodarczego -księguje podstawowe koszty i przychody -zna pojęcie wynagrodzenia brutto i netto -podaje treść przykładowej operacji gospodarczej dotyczącej ponoszenia konkretnego kosztu przez jednostkę gospodarczą -zna pojęcie wartości początkowej środków trwałych -zna pojęcie amortyzacji, stawki amortyzacji oraz stopy amortyzacji -zna zasady ewidencji na koncie podatki i opłaty -podaje przykłady operacji księgowanych na koncie usług obcych, zużycia materiałów i energii, ubezpieczeń społecznych i innych świadczeń, podatków i opłat oraz koncie pozostałych kosztów rodzajowych -zna i rozumie pojęcie przychodów -zna zasady ewidencji na kontach przychodowych -charakteryzuje pozostałe przychody i koszty operacyjne, przychody i koszty finansowe -ewidencjonuje podstawowe zapisy na kontach -wymienia elementy wyniku finansowego -definiuje dodatni i ujemny wynik finansowy -zna podstawę obliczania podatku dochodowego od osób prawnych i jego stawki
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -podaje przykłady zdarzeń gospodarczych będących wydatkiem bądź kosztem -podaje przykłady kosztów operacyjnych i finansowych ponoszonych przez jednostki gospodarcze -potrafi wymienić koszty układu rodzajowego -dokonuje księgowania prostych operacji gospodarczych z wykorzystaniem wiedzy w zakresie kosztów rodzajowych -zna charakterystykę konta rozrachunki z tyt. wynagrodzeń -potrafi określić jakie składki wchodzi w zakres ubezpieczeń społecznych ZUS -wie w jaki sposób można ustalić wartość początkową środka trwałego -potrafi zaklasyfikować konkretne koszty do grupy kosztów operacyjnych lub finansowych -podaje przykłady pozostałych przychodów operacyjnych, przychodów finansowych -podaje zasady ewidencjonowania przychodów finansowych, -ewidencjonuje typowe zapisy na kontach przychodów i kosztów -ustala wynik finansowy metodą statystyczną
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -potrafi wymienić koszty układu rodzajowego i funkcjonalnego oraz podać przykłady tych kosztów -prawidłowo księguje operacje gospodarcze w układzie kosztów rodzajowych i funkcjonalnych -prawidłowo dokonuje księgowania na koncie rozrachunków z tyt. wynagrodzeń -potrafi zaksięgować potrącenia obowiązkowe oraz dokonać ewidencji przelewu tych obciążeń -zna dokumenty dotyczące wynagrodzeń (lista płac) i -potrafi wymienić elementy obowiązkowe dokumentu -ustala wartość początkową środka trwałego według ceny nabycia kosztów wytworzenia

	-ustala wartość zużycia rocznego i miesięcznego środka trwałego -dokonuje prostych księgowości operacji gospodarczych na kontach przychodowych i kosztowych -klasyfikuje pozostałe przychody operacyjne, przychody finansowe, -ewidencjonuje zapisy na kontach przychodów -oblicza pozaksięgowo wyniki cząstkowe wyniku finansowego -oblicza wynik finansowy w wariantach porównawczych
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -potrafi opisać i scharakteryzować układ rodzajowy i funkcjonalny kosztów i odpowiedzieć na pytanie w jakiego rodzaju jednostkach gospodarczych są one stosowane -prawidłowo księguje operacje gospodarcze w układzie kosztów rodzajowych i funkcjonalnych -prawidłowo księguje składniki wynagrodzeń na kontach korespondujących do konta rozrachunków z tyt. wynagrodzeń -potrafi określić poszczególne składniki wynagrodzenia na podstawie przykładowej listy płac oraz dokonać prawidłowych księgowości na kontach w zakresie składek ZUS i podatku -prawidłowo określa wartość bieżącą środka trwałego po określonym okresie użytkowania -interpretuje treść ekonomiczną sald końcowych kont przychodowych -prawidłowo dokonuje księgowości związanych z rozliczeniem przychodów -omawia funkcje kont wynikowych -dokonuje samodzielnie ewidencji operacji gospodarczych związanych z powstaniem przychodów i kosztów -ustala wynik finansowy brutto i netto w oparciu o różne warianty
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -potrafi określić w jakim układzie należy zaksięgować operacje kosztowe w zależności od rodzaju działalności prowadzonej przez jednostkę gospodarczą -zna zapisy prawne dotyczące opłacanych przez pracownika i pracodawcę składek ZUS -zna i potrafi zastosować przepisy dotyczące amortyzacji środków trwałych i możliwości stosowania określonej metody oraz okresu amortyzacji -samodzielnie rozwiązuje zadania -wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi -zna podstawy prawne dotyczące klasyfikacji przychodów -samodzielnie ustala wynik finansowy w różnych jednostkach w oparciu o różne warianty ewidencji kosztów
6. INWESTYCJE I KREDYTY BANKOWE	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -wymienia składniki inwestycji -wymienia formy obrotu gotówkowego i bezgotówkowego -wymienia podstawowe dowody księgowe dotyczące obrotu pieniężnego -wypełnia podstawowe dowody księgowe (KP, KW, RK, Wniosek o zaliczkę, polecenie przelewu) -księguje podstawowe operacje gospodarcze dotyczące obrotu pieniężnego

	-wymienia rodzaje rachunków bankowych i kredytów bankowych -wymienia rodzaje papierów wartościowych zna wzór na odsetki
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -klasyfikuje składniki inwestycji -charakteryzuje poszczególne składniki inwestycji -charakteryzuje formy obrotu pieniężnego -prawidłowo wypełnia większość dowodów księgowych -formułuje treść operacji gospodarczych na podstawie dowodów obrotu gotówkowego i bezgotówkowego -księguje podstawowe operacje związane z obrotem pieniężnym charakteryzuje rachunki bankowe i kredyty bankowe -potrafi zastosować wzór na odsetki -charakteryzuje poszczególne papiery wartościowe
Dobry	-Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -objaśnia pojęcia innych środków pieniężnych -prawidłowo wypełnia dowody obrotu gotówkowego i bezgotówkowego -analizuje i odczytuje treść operacji gospodarczych z dowodów księgowych -księguje operacje gospodarcze dotyczące obrotu gotówkowego i bezgotówkowego z niewielkimi błędami -potrafi wymieniać walutę obcą -potrafi zaksięgować odsetki -księguje proste operacje dotyczące zmian w stanie papierów wartościowych
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -sprawnie wypełnia dowody księgowe związane z obrotem gotówkowym i bezgotówkowym (KP, KW, RK, wniosek o zaliczkę, i rozliczenie, polecenie wyjazdu służbowego i jego rozliczenie, czek, weksel) -interpretuje zapisy w dowodach księgowych -ewidencjonuje operacje obrotu gotówkowego i bezgotówkowego oraz inwestycji krótkoterminowych -interpretuje zapisy na kontach księgowych dotyczących obrotu pieniężnego i określa ich wpływ na bilans i wynik finansowy
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe -wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi
7. ROZRACHUNKI	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -określa rodzaje rozrachunków -wymieniać konta rozrachunkowe -wymienia księgowe dowody rozliczeniowe

	-odczytuje dane z dokumentacji -księguje proste operacje gospodarcze związane z kontami rozrachunkowymi
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -klasyfikuje rozrachunki według różnych kryteriów -wymienia konta rozrachunkowe z podziałem na różne kryteria rozróżnia księgowo dowody rozliczeniowe -formułuje treść operacji na podstawie dowodów rozrachunkowych -dobiera dowód księgowy do treści operacji -księguje podstawowe operacje z udziałem kont rozrachunkowych -księguje listę płac do prostych przykładów
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -omawia konta rozrachunkowe stosuje w ewidencji konta rozrachunkowe -przeprowadza rozliczenia z instytucjami publiczno-prawnym i w miarę swobodnie posługuje się terminologią z zakresu rozrachunków -stosuje kursy walut obcych do wyceny rozrachunków
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -omawia rodzaje i funkcjonowanie kont rozrachunkowych -formułuje treść i księguje operacje gospodarcze z udziałem kont rozrachunkowych -przeprowadza rozliczenia z US, ZUS -przeliczać kursy walutowe i dokonuje księgowania na kontach -interpretuje zapisy księgowe -ustala różnice kursowe z wyceny rozrachunków -oblicza odsetki za zwłokę w zapłacie zobowiązań budżetowych -rozlicza koszty podróży
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi
8. OBRÓT MATERIAŁOWY	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -definiuje pojęcie materiałów dokonuje klasyfikacji materiałów -wymienia dokumentację obrotu materiałowego -podaje podstawowe konta służące do ewidencji obrotu materiałowego -identyfikuje dowody przychodowe i rozchodowe dotyczące obrotu materiałowego -wymienia sposoby wyceny materiałów -księguje proste operacje dotyczące obrotu materiałowego

Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -dokonuje wyceny materiałów -stosuje konto „Rozliczenie zakupu” -omawia pojęcia materiały w drodze i dostawy niefakturowane -wymienia i wypełnia typową dokumentację obrotu materiałowego -księguje typowe operacje gospodarcze związane z obrotem materiałowym -potrafi dobrać dowód do treści operacji gospodarczych
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -księguje operacje gospodarcze związane z obrotem materiałowym na podstawie dokumentów -wypełnia dokumentację obrotu materiałowego -ustala i rozlicza odchylenia od cen ewidencyjnych materiałów -prowadzi ewidencję analityczną materiałów -rozdziela ceny ewidencyjne i określa konsekwencje ich stosowania -wycenia materiały w cenie zakupu i w cenie nabycia
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: - posługuje się pojęciami z zakresu obrotu materiałowego -wycenia zapas i rozchód materiałów według różnych cen -samodzielnie układa treść operacji gospodarczych dotyczące przyjęcia i rozchodu materiałów -potrafi zinterpretować zapisy w rejestrze zakupu ustala i rozlicza koszty zakupu
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi
9. AKTYWA TRWAŁE	
Dopuszczający	Na ocenę dopuszczającą uczeń: -wymienia elementy aktywów trwałych w bilansie -wymienia dokumentację księgową związaną ze zmianą stanu środków trwałych -wymienia operacje związane z likwidacją, sprzedażą, darowizną, niedoborem, nadwyżką środków trwałych -zna pojęcie amortyzacji definiuje wartości niematerialne i prawne, należności długoterminowe -zna pojęcia cena zakupu, nabycia, wartość bieżąca, koszt wytworzenia
Dostateczny	Na ocenę dostateczną uczeń wypełnia wymagania na ocenę dopuszczającą oraz: -charakteryzuje poszczególne elementy aktywów trwałych -dobiera dokumentację księgową związaną ze zmianą w stanie środków trwałych i WNiP -zna zasady wyceny środków trwałych i WNiP -księguje proste operacje gospodarcze związane ze zmianą środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych

	-definiuje wartość firmy -oblicza amortyzację metodą liniową -formułuje treść operacji na podstawie dowodów księgowych -wymienia koszty zaliczane do kosztów środków trwałych w budowie
Dobry	Na ocenę dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dostateczną oraz: -oblicza wartość początkową środków trwałych sporządza, kontroluje i dekretuje dowody obrotu środkami trwałymi -dokonuje odpisów amortyzacyjnych metodą liniową i degresywną -wycenia składniki środków trwałych z uwzględnieniem stanów kont korygujących -księguje operacje gospodarcze związane ze zmianą środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych -identyfikuje koszty wytworzenia środków trwałych -księguje pożyczki i lokaty
Bardzo dobry	Na ocenę bardzo dobrą uczeń wypełnia wymagania na ocenę dobrą oraz: -swobodnie posługuje się pojęciami z zakresu aktywów trwałych -samodzielnie układa treść operacji gospodarczych związanych ze zmianami w stanie środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych i inwestycji długoterminowych, -oblicza i księguje wartość firmy -dokonuje aktualizacji elementów aktywów trwałych -interpretuje zapisy tabeli amortyzacyjnej -rozlicza koszty poniesione na środki trwałe w budowie
Celujący	Na ocenę celującą uczeń wypełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą oraz: -samodzielnie rozwiązuje zadania problemowe wykorzystuje wiedzę z rachunkowości do rozwiązywania problemów w sytuacjach nietypowych -formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk ekonomicznych zgodnie ze zmianami księgowymi

* Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na oceny niższe.

Kryteria oceniania z RACHUNKOWOŚĆ według poziomu opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych	
Ocena	Poziom opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych

NIEDOSTATECZNY	0% - 29%
DOPUSZCZAJĄCY	30% - 49%
DOSTATECZNY	50% - 69%
DOBRY	70% - 89%
BARDZO DOBRY	90% - 95%
CELUJĄCY	96% - 100%

Opisowe kryteria oceniania w ramach obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu **RACHUNKOWOŚĆ**

Niedostateczny	Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który: -nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi przedstawić wyników swojej pracy w formie pisemnej i ustnej, - nie opanował elementarnych wiadomości i umiejętności określonych programem nauczania, -notorycznie nie przygotowuje się do lekcji, nie wykonuje ćwiczeń -odznacza się brakiem systematyczności i chęci do nauki, -nie przestrzega przepisów bhp i ppoż na zajęciach, -opuszcza zajęcia
Dopuszczający	Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który: - ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej -przestrzega przepisy bhp i ppoż -ma duże luki w wiadomościach i umiejętnościach – wykonuje ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności -na lekcjach jest bierny pracuje opieszale, ćwiczenia wykonuje niestarannie i mało estetycznie, pracuje z grupą lub z pomocą nauczyciela, a mimo to popełnia wiele pomyłek -nie umie dokonać oceny poprawności wykonanych ćwiczeń -nie potrafi wyciągnąć wniosków z wykonanych ćwiczeń -prawidłowo przeprowadza ćwiczenia w początkowej fazie
Dostateczny	Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który: - ma niepełną wiedzę określoną w podstawie programowej, opanował wiadomości i umiejętności podstawowe, -wykonuje ćwiczenia z dużymi błędami -przestrzega przepisów bhp i ppoż -samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej -wykonuje zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, bez opisów

	-przy wykonywaniu ćwiczeń określonych programem nauczania jest mało samodzielny -pracuje tylko w grupie, jest mało staranny -nie umie określić poprawności wykonanych ćwiczeń
Dobry	Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który: -wykonuje samodzielnie ćwiczenie -przestrzega przepisów bhp i ppoż -opanował wiadomości i umiejętności o umiarkowanym stopniu trudności -poprawnie stosuje wiadomości, rozwiązuje i wykonuje samodzielnie typowe ćwiczenia -samodzielnie i higienicznie wykonuje ćwiczenia z poszczególnych działów określonych programem nauczania -popęlnia drobne pomyłki przy wykonywaniu ćwiczeń, a estetyka -ćwiczeń jest na poziomie dobrym z pełnym opisem i wnioskami
Bardzo dobry	Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który: -przestrzega przepisów bhp i ppoż -sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami przewidzianymi programem nauczania -potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę w sytuacjach nowych i nietypowych -osiąga minimum wymaganej wydajności -prawidłowo i bardzo sprawnie wykonuje ćwiczenia, pracuje w pełni samodzielnie -sprawnie omawia poszczególne etapy pracy – wyciąga poprawnie wnioski -wykonuje ćwiczenia bardzo starannie -estetycznie, dokładnie, z pełnym opisem i z zachowaniem zasad bezpieczeństwa pracy -sprawnie przeprowadza analizę poprawności wykonania ćwiczeń -biegle charakteryzuje wnioski z przeprowadzonych ćwiczeń
Celujący	Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który: -ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową; zna literaturę zawodową, potrafi zastosować wiedzę w różnych sytuacjach problemowych -przestrzega przepisów bhp i ppoż -samodzielnie rozwija swoje zainteresowanie -startuje z sukcesami w konkursach i olimpiadach -jego wydajność pracy przekracza ustaloną normę minimalną -uczeń doskonale wykonuje zadania -wynik w pełni odpowiada warunkom odbioru, sporządza i analizuje wnioski

A. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY

Ocenianie osiągnięć edukacyjnych ucznia polega na rozpoznaniu przez nauczyciela poziomu i postępów w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych wynikających z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę.

Sprawdzanie i ocenianie osiągnięć uczniów powinno odbywać się zgodnie z zasadami wewnątrzszkolnego systemu oceniania. Ocena osiągnięć edukacyjnych powinna dotyczyć przede wszystkim poziomu opanowania umiejętności określonych efektami kształcenia opisanymi w podstawie programowej kształcenia zawodowego z uwzględnieniem kryteriów weryfikacji. Wszystkie oceny obligatoryjnie są jawne dla ucznia i jego rodziców (opiekunów prawnych).

Kontrola i ocena osiągnięć uczniów może być dokonywana za pomocą:

- obserwacji pracy uczniów podczas wykonywania zadań,
- testów wiedzy,
- testów umiejętności praktycznych,
- ankiety samooceny uczniowskiej.

Sprawdzenie osiągnięć edukacyjnych uczących się powinno być dokonywane poprzez ocenę wykonanych ćwiczeń, projektów, ukierunkowaną obserwację czynności wykonywanych przez uczniów.

W trakcie kontroli i oceny osiągnięć uczniów należy zwracać uwagę na praktyczne zastosowanie opanowanej wiedzy i umiejętności, jakość wykonania zadań, posługiwanie się poprawną terminologią.

W procesie kontroli i oceny należy zwracać uwagę na opanowanie przez uczniów umiejętności sporządzania pism i dokumentów, brać pod uwagę zarówno ich poprawność merytoryczną, jak i formę sporządzania.

W końcowej ocenie pracy uczniów należy uwzględniać poprawność i jakość wykonania zadań, wyniki stosowanych osiągnięć testów wiedzy i umiejętności praktycznych oraz stosunek uczniów do wykonywania ćwiczeń, aktywność, zaangażowanie, wytrwałość w wykonywaniu zadań.

Indywidualizacja pracy z uczniem:

Należy każdorazowo dostosować warunki, środki, metody i formy nauczania do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia.

Nauczyciel realizujący program działu powinien:

- motywować uczniów do pracy,
- dostosowywać stopień trudności planowanych ćwiczeń do możliwości i potrzeb uczniów,
- planować zadania do wykonania przez uczniów z uwzględnieniem ich zainteresowań,
- przygotowywać zadania o różnym stopniu trudności i złożoności,
- zachęcać uczniów do korzystania z różnych źródeł informacji zawodowej.

Uczeń zdolny otrzymuje:

dodatkowe zadania dostosowane do jego potrzeb i możliwości,

adresy stron WWW, które zawierają informacje poszerzające tematykę zajęć.

Ponadto:

Uczniowi zdolnemu można przydzielić rolę asystenta nauczyciela, umożliwić prowadzenie wybranego fragmentu lub całej lekcji oraz motywować do brania udziału w konkursach i olimpiadach.

Uczeń z dysfunkcją – według zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej

B. TRYB UZYSKIWANIA OCENY WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA

Uzyskanie wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia przez ucznia kryteriów na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych przez nauczyciela zadań. Ustalamy ocenę przewidywaną (nie tylko niedostateczną) dla każdego ucznia.